

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ข่าวก๊าดข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7" ในแง่มุมของลักษณะกระบวนการผลิต ลักษณะโครงสร้างเนื้อหา และการนำเสนอข่าวก๊าด เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวก๊าดทั้งในประเทศและนอกประเทศที่ผ่านการออกอากาศมาแล้ว ในภาคเวลา 20.45-20.55 น. ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง วันที่ 6 ธันวาคม 2534 รวม 35 วัน ซึ่งเป็นช่วงเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 16 ณ ประเทศฟิลิปปินส์ โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการบันทึกวิดีโอเทปทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และเสริมด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 6 ราย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ถึงลักษณะการทำงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประกอบการศึกษาในเรื่อง บทบาทหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนด้านกีฬาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะของกระบวนการผลิตข่าวก๊าดของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ในประการแรกนั้น บรรณาธิการข่าวก๊าด หรือผู้สื่อข่าวก๊าดของสถานีฯ จะใช้ประสบการณ์ของตัวเองเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกทำข่าวมาประกอบการพิจารณา ซึ่งแหล่งที่มาของข่าวในประเทศมาจากบุคคล หน่วยราชการ เอกชน สมาคมกีฬา ส่วนต่างประเทศด้วยการซื้อข่าวและแปลข่าว ขณะเดียวกันมุมมองของผู้สื่อข่าว หรือบรรณาธิการข่าวก๊าดของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ที่มีต่อการเสนอข่าวจากสื่อมวลชนอื่น ๆ ทั้งในและต่างสาขากันก็เป็นอีกที่มาหนึ่งของการพิจารณาตัดสินใจทำข่าวนั้น ๆ

สำหรับกระบวนการผลิตข่าวก๊าดของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ในแง่ของกระบวนการผลิตข่าวนั้น แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนการผลิตเหมือนกับการผลิตงานด้านสื่อมวลชน โดยส่วนใหญ่ ได้แก่ ขั้นตอนก่อนการผลิต (Pre-Production) คือ ขั้นตอนการเตรียมการเพื่อการตัดสินใจ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการผลิต (Production) ซึ่งมีทั้งการผลิตที่ต้องใช้

ระยะเวลาในการเดินทางไปที่ชานนั้น ๆ และสัมภาษณ์จากทางโทรศัพท์โดยตัวผู้สื่อข่าวไม่ต้องไปเผชิญหน้าโดยตรงกับแหล่งข่าว ซึ่งสามารถทำข่าวในลักษณะเช่นนี้ได้ในการที่ชานนั้นเป็นข่าวด่วนและต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

สำหรับขั้นตอนสุดท้ายในการผลิตข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 นั้น ได้แก่ ขั้นตอนหลังการผลิต (Post-Production) ซึ่งเป็นการเรียบเรียงข่าวและภาพกีฬาต่าง ๆ จะถูกนำมาพิจารณาเรียงตามลำดับความสำคัญของข่าว ก่อนนำมาออกอากาศในช่วงเวลา 20.45 น. ของทุกวัน โดยเน้นความสด ความฉับไว โดยเฉพาะข่าวการแข่งขันกีฬาที่ประชาชนสนใจ จากนั้นเป็นการสัมภาษณ์บุคคล นักกีฬาเด่น หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับข่าวดำดับ ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดประเด็นต่าง ๆ เพื่อทำเป็นข่าวกีฬาเพื่อออกอากาศต่อไป ผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการข่าวกีฬาในฐานะประตูข่าวสาร (Gatekeeper) จะเป็นผู้เลือกเสนอหรือกำหนด (Set) ประเด็นปัญหาในบางแง่มุมตามหลักเกณฑ์ในเรื่องคุณค่าของข่าว อันเป็นแนวคิดของ Allan Bell และ Galtung กับ Ruge ในบางประเด็น ได้แก่ คุณค่าจากบุคคลที่เป็นข่าว และเหตุการณ์ต่าง ๆ (Value in News Actors) ในประเด็นของความผิดปกติจากสิ่งที่เคยเป็น เช่น การล้มบอล ฯลฯ ความสดใหม่ ปัจจุบันทันด่วน (Recency) ราชการถ่ายทอดสดมวยชิงแชมป์โลก กีฬาฟุตบอลที่คนสนใจ เป็นต้น ความใกล้ชิด (Proximity) เช่น ให้ไปทำข่าวการแข่งขันกีฬานัดนี้ หรือการแถลงข่าวพิเศษ ข้อเท็จจริง (Facts) เช่น อยู่ในสนามหรืออยู่ในแหล่งข่าว สิ่งที่ไม่ได้คาดหวัง (Unexpectedness) เช่น พบนักกีฬาที่คาดว่าจะได้เหรียญโอลิมปิก คือ ลาคม เล่งไต้ เป็นต้น สิ่งที่เป็นที่สุด (Super Lativeness) นักกีฬากำลาลยสถิติโลก เป็นต้น สิ่งที่เป็นความต้องการของคน (Relevance) เช่น ชอบคู มวยชกกันสนุก ๆ ไม่ใช่ถอยอย่างเดียว หรือฮากคูปฟุตบอลยุโรป ชิงแชมป์โลก ที่ไม่มีโฆษณาอื่น ฯลฯ บุคคลเด่นสำคัญ (Eliteness) ได้แก่ การเสนอข่าวผู้บัญชาการทหารบก หรือบุคคลสำคัญในวงการกีฬา เช่น ผู้ว่าราชการกีฬาแห่งประเทศไทย นายกสมาคมกีฬา เลขาธิการสมาคมผู้ฝึกสอนกีฬา และตัวนักกีฬาที่ทำชื่อเสียง เป็นต้น ความชัดเจนของข้อมูล (Facticity) เช่น สรุปรเหรียญทองกีฬาซีเกมส์ สรุปรคะแนนฟุตบอลอังกฤษ ฯลฯ

สำหรับเกณฑ์การแบ่งคุณค่าของข่าวอันเกิดจากระบวนการของข่าว (Valness in

the News Process) ซึ่งถูกนำมาประกอบการตัดสินใจทำข่าวในประเด็นของความต่อเนื่อง (Continuity) การทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า (Predictability) และการร่วมมือกันมอง (Co-Option) จากสื่อมวลชนอื่น ๆ

ข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 จะเสนอข่าวต่อเนื่องจากข่าวที่เคยเสนอไปแล้วภายใต้หัวข้อที่ว่า สำหรับการแข่งขันที่ผ่านมา... หรือความคืบหน้าในการเตรียมทีมนักกีฬาไทยก่อนการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 16 หรือสำหรับการแข่งขันของทีมฟุตบอลไทยที่ผ่านมาชนะเลิศมาเลเซีย 1-0 เป็นต้น ซึ่งเป็นการเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องโดยอ้างอิงเหตุการณ์ที่ผ่านมาอันเป็นผลสืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน และผลที่คาดว่าจะเป็นอย่างใดต่อไป ซึ่งบางครั้งผู้สื่อข่าวอาศัยความรู้ ประสบการณ์ และวิจารณญาณของผู้สื่อข่าวมาประกอบการเขียนข่าว หรือบางประเด็นก็อาศัยการร่วมมือกันมอง (Co-Option) อันเป็นแนวคิดจากสื่อมวลชนแขนงอื่นมาเสริมการพิจารณาคุณค่าของข่าว เช่น ช่วงนี้สื่อมวลชนต่าง ๆ จะหันมาเสนอการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 16 ทั้งหมด ฉะนั้น การตัดสินใจคัดเลือกข่าวที่เกี่ยวข้องกับกีฬาซีเกมส์จะถูกนำมาพิจารณาเสนอมากเป็นพิเศษ และเจาะลึกมากขึ้น เป็นต้น

จากคุณค่าของข่าวดังกล่าว พบว่า เป็นส่วนหนึ่งที่แฝงอยู่ในการตัดสินใจเลือกทำข่าวของตัวผู้สื่อข่าว หรือ ตัว บก.ข่าว ผู้ซึ่งยังทำหน้าที่ในการกำหนด (Set) ประเด็นปัญหาที่จะหยิบยกออกมาสู่สาธารณชนตามทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda-Setting Theory) โดยเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเลือกเสนอข่าวใดเป็นข่าวแรก ข่าวใดเป็นข่าวรอง และเสนอข่าวอื่น ๆ ต่อมาจนถึงข่าวสุดท้าย ผู้สื่อข่าวจะเป็นการตัดสินใจควบคู่กันไปพร้อม ๆ กับการตัดสินใจจากคุณค่าของข่าวในแต่ละหัวข้อดังได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งการตัดสินใจในลักษณะเช่นนี้ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นพร้อมกันโดยอัตโนมัติว่าจะทำหรือไม่ทำ หรือถ้าจะทำอย่างไร และทำไม่ถึงเลือกทำในประเด็นนี้

นอกจากนี้ข่าวกีฬาสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 พยายามทำข่าวเด่นออกอากาศ นักกีฬาของสมาคมใดเด่นที่สุด ผู้สื่อข่าวก็จะไปหาข้อมูลที่สมาคมแล้วไปที่สนามซ้อม เช่น สรสวรรค์ กุวิจิตร นักว่ายน้ำหญิงไทยที่โตดเด่นที่สุด ปิยะพงษ์ ผิวอ่อน นักฟุตบอล จากนั้น

ก็ออกอากาศเหมือนกับเป็นการสร้างคาราของกีฬานั้น ฝ่ายข่าวกีฬา จะทำข่าวล่วงหน้า ลักษณะเป็นการเร่งเครื่องก่อนแข่งขันซีเกมส์ ประมาณ 1-2 เดือน โดยเอาคนเด่นออกมา และเมื่อถึงวันแข่งขันทางสถานีฯ ก็จะเอามาประกอบหรือเปรียบเทียบกับนักกีฬาต่างชาติว่ามีการพลิกลือหรือไม่ ซึ่งฝ่ายข่าวกีฬาของสถานีฯมีข้อมูลอยู่ก่อนแล้ว จึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการเสนอข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ลักษณะเนื้อหาของข่าวกีฬาในรอบ 35 วันของการวิจัยนี้พบว่า เป็นการรายงานผลการแข่งขันซึ่งเป็นข่าวที่ได้รับการเสนอมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ข่าวการสัมภาษณ์บุคคลที่ทำชื่อเสียง นักกีฬาได้เหรียญทอง สรปเหรียญทอง เหรียญเงิน เหรียญทองแดง ผลมวย กีฬาที่น่าสนใจในวันพรุ่งนี้ และภาพกีฬามัน ๆ ตามลำดับ

สำหรับการศึกษาบทบาทหน้าที่ของข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ในฐานะสื่อมวลชนกีฬาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 10 ราย เพื่อทราบแนวคิดในหน้าที่ของการทำงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ เพื่อสนองเป้าหมายในการพัฒนากีฬานั้น ๆ พบว่า ข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ได้ทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งสถานีฯ โดยสามารถนำมาเสนอเรื่องราวข่าวคราวต่าง ๆ ของส่วนราชการและเอกชนได้อย่างครอบคลุม ชัดเจน และเพียงพอตามลักษณะรูปแบบ คำโคร่ง และองค์ประกอบของข่าวกีฬา อันเป็นผลมาจากแนวนโยบายของสถานีฯ ที่ก่อให้เกิดคุณค่าของข่าวจรรยาบรรณของผู้ทำข่าวที่ต้องการให้สถานีฯ เป็นสื่อมวลชนที่เผยแพร่ผลงานของภารกิจกีฬาสู่ประชาชน และสำหรับประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนากีฬาตามโครงสร้างและหน้าที่ของข่าวกีฬานั้น สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ได้ถูกกำหนดให้เป็นสื่อในการส่งเสริมภารกิจกีฬาของชาติ เนื่องจากมีประชาชนผู้รับให้ความสนใจมาก ประกอบกับมีเครือข่ายไปทุกจังหวัดด้วย จากข้อมูลที่ได้จึงพอสรุปได้ว่าข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของประชาชนทุกระดับในการพัฒนากีฬาได้เป็นอย่างดี

สรุปผลการวิจัย

1. การเสนอข่าวกีฬาทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือนโยบายที่สำคัญของทางสถานีฯ คือ การเผยแพร่ข่าวสารภารกิจกีฬาออก

อากาศไปสู่มวลชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันตลอดจนให้การบันเทิง สาระความรู้ ความรวดเร็วของข่าว ความกระชับของข่าว รูปแบบที่ถูกต้อง รวมถึงผลกระทบต่อตัวบุคคล ตัว นักกีฬา หรือทีม

2. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบ เนื้อหาข่าวกีฬาของทางสถานีฯ ให้สาระ หลากหลายน่าสนใจ อีกทั้งรายการข่าวกีฬาของทางสถานีฯ เป็นรายการที่ประชาชนส่วนใหญ่ให้ ความสนใจชมมากที่สุด ในภาคเวลา 20.45 น. ทำให้มีประสิทธิภาพของการผลิตข่าวของทาง สถานีฯ - และมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะภาพกีฬามัน ๆ ที่ทางสถานีฯ ได้ทำขึ้นมาโดยนำ จุดเด่นมาออกอากาศ

3. ด้านผู้อ่านข่าวกีฬา หรือผู้บรรยายข่าวกีฬาของทางสถานีฯ นั้น ทางสถานีฯ มี นโยบายในการสรรหาผู้ที่มีความเหมาะสมในการอ่านข่าว หรือบรรยายข่าว ทั้งนี้เพื่อความ เข้าใจให้กับผู้ชมทางหน้าจอโทรทัศน์ และมีความเชื่อถือในการนำเสนอข่าวกีฬาของทางสถานีฯ อีกทั้งทางสถานีฯ มีผู้เชี่ยวชาญเป็นพิเศษในการอ่านข่าว หรือบรรยาย คือ คุณเอกชัย นพจินดา และคุณพิชญ์ นิลกลัด ดังนั้นผู้อ่านข่าวกีฬา หรือผู้บรรยายข่าวกีฬาของทางสถานีฯ ได้ใช้ความ เป็นกันเองกับผู้ชมทางจอโทรทัศน์ คือใช้ภาษาที่ฟังง่าย ฟังเข้าใจ ตลอดจนทำให้ผู้ชม ทางบ้านมีความรู้สึกที่ฟังแล้วมีความเป็นกันเอง ทั้งนี้เพราะผู้อ่านข่าวกีฬา หรือผู้บรรยาย ข่าวกีฬา มีบุคลิกภาพ การใช้เสียง อารมณ์ ช่างจังหวะในการอ่านข่าว บรรยายข่าว ทำให้ผู้ ชมเกิดความน่าเชื่อถือมากกว่าสถานีอื่น

4. ด้านอุปกรณ์ ทางสถานีฯ มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย ประกอบกับมีบุคลากรที่ทำหน้าที่ได้ ดีจนทำให้ข่าวกีฬาออกอากาศได้อย่างรวดเร็ว

5. รูปแบบการบริหารงาน ผู้สื่อข่าวกีฬากับบรรณาธิการข่าวกีฬาของสถานีฯ ถึง กันโดยตรง ทำให้สะดวกและคล่องตัวในการทำข่าว บรรณาธิการข่าวกีฬาเคยเป็นนักกีฬา และ สนใจด้านกีฬามาก่อน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้รับผิดชอบด้านการผลิตข่าวกีฬาของทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 มีดังนี้

1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตข่าวกีฬาควรให้อันดับความสำคัญของข่าวกีฬาแต่ละ

ประเภทให้ตัดเชื่อมกัน ไม่ควรเน้นกีฬาประเภทใดประเภทหนึ่ง

2. การนำเสนอข่าวกีฬาในแต่ละวันควรจะกำหนดเวลาออกอากาศให้แน่นอน และมีเวลาจำกัดในการเสนอข่าวไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป

3. ควรมีการนำเสนอข่าวกีฬาในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้เข้าถึงประชาชนให้มากกว่านี้

4. การวิเคราะห์ดังกล่าวสามารถเป็นแนวทางการศึกษาสำหรับศูนย์ข่าวภูมิภาคอันเป็นเครือข่ายของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 หรือหน่วยงานใกล้เคียงในการผลิตข่าวกีฬาในท้องถิ่น

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการทุกอย่างเอง โดยได้รับการสนับสนุนจากนายชาญชัย วรรณสุต บรรณาธิการข่าวกีฬา นานอนันต์ ศิริมุสิกะ ผู้สื่อข่าวกีฬา ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7

สำหรับเนื้อหาของข่าวกีฬาทั้งหมดที่ได้นำมาวิเคราะห์ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยได้คลุกคลีกับวงการกีฬา และยังได้ข้อมูลหลักจาก 6 ราย จากการสัมภาษณ์ทำให้ข้อจำกัดจากการวิจัยครั้งนี้ค่อนข้างน้อย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบระหว่างสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 กับสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3, ช่อง 5, ช่อง 9 และช่อง 11

2. ควรมีการทำวิจัยกับผู้รับของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7